

ଲକ୍ଷ୍ମୀ ନାରାୟଣ

ବନାମ

ପ୍ରଥମ ଅତିରିକ୍ତ ଜିଲ୍ଲା ବିଚାରପତି,
ଆଲ୍ଲାବାଦ

(ମୁଖ୍ୟ ନ୍ୟାୟାଧୀଶ ବି. ପି. ସିଂହା, ପି. ବି. ଗଜେନ୍ଦ୍ରଗଡ଼କର,
କେ. ଏନ୍. ଖାଞ୍ଜୁ, କେ. ସି. ଦାସ ଗୁପ୍ତା ଏବଂ
ଜେ. ସି. ଶାହା, ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତିବୃନ୍ଦ)

ଅପିଲର ସ୍ଥାନାନ୍ତର - ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟର କ୍ଷମତା - ଜିଲ୍ଲା ନ୍ୟାୟାଳୟର ଅଧିକାରିତା ବୃଦ୍ଧି -
ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟରେ ବିଚାରାଧୀନ ଥିବା ପ୍ରଥମ ଅପିଲ ର ସ୍ଥାନାନ୍ତର ଜିଲ୍ଲା ନ୍ୟାୟାଳୟକୁ - ବୈଧତା
- ଅପିଲ ର ଶୁଣାଣି ପାଇଁ ଜିଲ୍ଲା ନ୍ୟାୟାଳୟର କ୍ଷମତା - ଦେଖାନୀ କାର୍ଯ୍ୟବିଧି ସଂହିତା, 1908
(1908ର ଅଧିନିୟମ 5) ଧାରା 24 (1) (a) - ଯୁ. ପି. ଦେଖାନୀ ଆଇନ, (ସଂସ୍କାର ଏବଂ
ସଂଶୋଧନ) ଅଧିନିୟମ, 1954 (1954 ର ଯୁ. ପି. 24), ଧାରା 3 (1) ।

ଯୁ. ପି. ଦେଖାନୀ ଆଇନ (ସଂସ୍କାର ଏବଂ ସଂଶୋଧନ) ଅଧିନିୟମ, 1954, ବଙ୍ଗଳା, ଆଗ୍ରା
ଏବଂ ଆସାମ ଦେଖାନୀ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଅଧିନିୟମ, 1887ର ଧାରା 21 (1) (c) କୁ ସଂଶୋଧନ
କରିଥିଲା, ଯାହାଦ୍ୱାରା ଜିଲ୍ଲା ନ୍ୟାୟାଳୟଗୁଡ଼ିକ ଦଶ ହଜାର ଟଙ୍କା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ମୂଲ୍ୟର ପ୍ରଥମ ଅପିଲ
ଗୁଡ଼ିକର ଶୁଣାଣି କରିପାରିବେ ଏବଂ ଧାରା 3 (1) ଅନୁଯାୟୀ ବ୍ୟବସ୍ଥା ରହିଛି ଯେ "ଏହି ଅଧିନିୟମ
ଆରମ୍ଭ ହେବା ପୂର୍ବରୁ କୌଣସି ନ୍ୟାୟାଳୟରେ ଦାୟର ହୋଇଥିବା କିମ୍ବା ଆରମ୍ଭ ହୋଇଥିବା
କୌଣସି କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ, ଏଠାରେ କରାଯାଇଥିବା କୌଣସି ସଂଶୋଧନ ସତ୍ତ୍ୱେ, ସେହି ନ୍ୟାୟାଳୟ
ଦ୍ୱାରା ଶୁଣାଣି ଏବଂ ନିଷ୍ପତ୍ତି ଜାରି ରହିବ ।" ଆବେଦନକାରୀ କେତେକ ସମ୍ପତ୍ତିର ଦଖଲ ପାଇଁ
ଦେଖାନୀ ବିଚାରପତିଙ୍କ ଅଦାଲତରେ ଏକ ମକଦ୍ଦମା ଆଣିଥିଲେ । ସେହି ମକଦ୍ଦମା 27 ନଭେମ୍ବର,
1951 ରେ ଖାରଜ ହୋଇଥିଲା । 1952 ମସିହା ଫେବୃଆରୀ 8 ତାରିଖରେ ସେ ଉଚ୍ଚ
ନ୍ୟାୟାଳୟରେ ଏକ ପ୍ରଥମ ଅପିଲ ଦାୟର କରିଥିଲେ । ସେହି ଆବେଦନକୁ ଦେଖାନୀ ପ୍ରକ୍ରିୟା
ସଂହିତାର ଧାରା 24 (1) (a) ଅନୁଯାୟୀ ମୁଖ୍ୟ ନ୍ୟାୟାଧୀଶଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ପ୍ରକୋଷ୍ଠରେ ଏବଂ
ପକ୍ଷମାନଙ୍କୁ ନୋଟିସ୍ ନଦେଇ ଶୁଣାଣି ପାଇଁ ଆଲ୍ଲାବାଦର ଜିଲ୍ଲା ବିଚାରପତିଙ୍କୁ ସ୍ଥାନାନ୍ତର
କରାଯାଇଥିଲା । ଆବେଦନକାରୀ ସେହି ଅଦାଲତରେ ହାଜର ହୋଇଥିଲେ ଏବଂ ଆବେଦନ
ଶୁଣାଣି ପାଇଁ ସେହି ନ୍ୟାୟାଳୟର ଅଧିକାରିତା କ୍ଷେତ୍ର ବିଷୟରେ ପ୍ରାଥମିକ ଆପତ୍ତି ଉଠାଇଥିଲେ ।

ଏହି ଆପିଲ୍ ଅଗ୍ରାହ୍ୟ ହୋଇଥିଲା । ଆବେଦନକାରୀ ଅନୁକ୍ଷେପ 226 ଅନୁଯାୟୀ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ଦ୍ଵାରସ୍ଥ ହୋଇଥିଲେ । ଏହି ଆବେଦନର ଶୁଣାଣି କରିଥିବା ଏକକ ବିଚାରପତି ଦୁଇଜଣିଆ ବିଚାରପତିଙ୍କ ଖଣ୍ଡପୀଠର ନିର୍ଣ୍ଣୟ ଉପରେ ନିର୍ଭର କରି ଏହାକୁ ପ୍ରାରମ୍ଭରେ ଖାରଜ କରିଦେଇଥିଲେ । ଏହି ନିର୍ଣ୍ଣୟ ବିରୁଦ୍ଧରେ ହୋଇଥିବା ଆବେଦନକୁ ଦୁଇଜଣିଆ ବିଚାରପତିଙ୍କ ଖଣ୍ଡପୀଠ ଦ୍ଵାରା ତତ୍କାଳ ଖାରଜ କରାଯାଇଥିଲା ।

ନିର୍ଣ୍ଣୟ ହେଲା ଯେ ଏହି ଅଧିନିୟମର ଧାରା 3 (1) ଅନୁଯାୟୀ, କେବଳ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ତାଙ୍କ ସମ୍ମୁଖରେ ବିଚାରାଧୀନ ଥିବା ଅପିଲ୍ ର ଶୁଣାଣି କରିବାକୁ ସକ୍ଷମ ଥିଲେ; ଏବଂ ଏହାକୁ ଜିଲ୍ଲା ଅଦାଲତକୁ ସ୍ଥାନାନ୍ତର କରି ଏହା ଧାରାର ଶେଷ ଶବ୍ଦଗୁଡ଼ିକୁ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରିବାରେ ବିଫଳ ହୋଇଥିଲେ ।

ଦେଝାନୀ ପ୍ରକ୍ରିୟା ସଂହିତାର ଧାରା 24ରେ କୁହାଯାଇଛି ଯେ ଯେଉଁ ନ୍ୟାୟାଳୟକୁ ଏକ ଅପିଲ୍ ସ୍ଥାନାନ୍ତରିତ ହୋଇଛି, ସେହି ନ୍ୟାୟାଳୟ ଏହାର ସମାଧାନ କରିବା ପାଇଁ ସକ୍ଷମ ହେବା ଆବଶ୍ୟକ । ଅଧିନିୟମର ଧାରା 3 (1) କୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି, ଜିଲ୍ଲା ଅଦାଲତ ଆବେଦନ ଶୁଣାଣିରେ ସକ୍ଷମ ନଥିଲେ ।

ଯଦିଓ ଏହି ଅଧିନିୟମର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟକୁ ଆଶ୍ଵସ୍ତି ପ୍ରଦାନ କରିବା ଥିଲା, ଏହା ସ୍ପଷ୍ଟ ଥିଲା ଯେ ବିଚାରାଧୀନ ପ୍ରଥମ ଅପିଲ୍ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ବିଧାନମଣ୍ଡଳ ସେହି ଆଶ୍ଵସ୍ତି ପ୍ରଦାନ କରିନଥିଲା ।

ଆହୁରି ମଧ୍ୟ କୁହାଯାଇଥିଲା ଯେ କୌଣସି ନ୍ୟାୟାଳୟ ବିରୁଦ୍ଧରେ ସାଧାରଣତଃ କୌଣସି ଖର୍ଚ୍ଚ ମଞ୍ଜୁର କରାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ ଏବଂ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଏପରି କରିବାରେ ତ୍ରୁଟି କରିଥିଲେ ।

ସରକ୍ଷଦେଇ ବନାମ ରାମପତି କୁନ୍ଦ୍ଵାରୀ, 1962 All. L. J. 544 ଏବଂ ସିରିଲ୍ ସ୍ଵେନ୍ସନ ବନାମ ଏମ୍. ଏଚ୍. ସ୍ଵେନ୍ସନ, 1955 All. L. J. 307, ବିଚାରକୁ ନିଆଗଲା ।

ଦେଝାନୀ ଆବେଦନ ଅଧିକାରିତା : ଦେଝାନୀ ଅପିଲ୍ ସଂଖ୍ୟା 784/1962 ।

ସ୍ଵତନ୍ତ୍ର ଅପିଲ୍ ସଂଖ୍ୟା 82/1962 ରେ ଆହ୍ଲାବାଦ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟର 13 ଜୁଲାଇ, 1962ର ରାୟ ଏବଂ ଆଦେଶରୁ ଅପିଲ୍ ।

1962

କାନ୍ସ୍ଟା ନାରାୟଣ

ବନାମ

ପ୍ରଥମ ଅତିରିକ୍ତ

ଜିଲ୍ଲା ବିଚାରପତି,

ଆହ୍ଲାବାଦ

ମୁଖ୍ୟ ନ୍ୟାୟାଧୀଶ ସିଂହା

ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ପାଇଁ ଉପର ଆର୍ଡର୍ ଜେନେରାଲ ଏମ୍. ସି. ସେତଲୱାଡ ଏବଂ ବି.

ସି. ମିଶ୍ର ।

ଉତ୍ତରଦାତା ସଂଖ୍ୟା 1 ପାଇଁ ଜେ. ଏସ୍. ହାଜେଲ/ଏବଂ ସି. ପି. ଲାଲ୍ ।

ମଧ୍ୟକ୍ଷେପକାରୀଙ୍କ ପାଇଁ ଜେ. ପି. ଗୋୟଲ ।

1962, ଡିସେମ୍ବର, 20 । ନ୍ୟାୟାଳୟର ରାୟ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା

ମୁଖ୍ୟ ନ୍ୟାୟାଧୀଶ ସିଂହାଙ୍କ ଦ୍ଵାରା - ଯେତେବେଳେ ଆମେ 13 ଡିସେମ୍ବର, 1962 ରେ ମାମଲାର ଶୁଣାଣି ସମାପ୍ତ କରିଥିଲୁ, ଆମେ ପକ୍ଷମାନଙ୍କୁ ଜଣାଇଲୁ ଯେ ଆବେଦନକୁ ଅନୁମତି ଦିଆଯାଇଛି ଏବଂ ଆମର ସିଦ୍ଧାନ୍ତ ଜାରି ରହିବ ।

ଏହି ମକଦ୍ଦମାରେ ନିର୍ଣ୍ଣୟ ପାଇଁ ଏକମାତ୍ର ପ୍ରଶ୍ନ ହେଉଛି ଯେ ଯୁ. ପି. ଦେଝାନୀ ଆଇନ (ସଂସ୍କାର ଏବଂ ସଂଶୋଧନ) ଅଧିନିୟମ (1954 ର ଯୁ. ପି. XXIV) ର ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅନୁଯାୟୀ- ଯାହାକୁ ଏହା ପରେ ଅଧିନିୟମ ଭାବରେ ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯିବ- ଏହି ଅଧିନିୟମ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହେବା ପୂର୍ବରୁ ନିଷ୍ପତ୍ତି ନିଆଯାଇଥିବା ମକଦ୍ଦମାର ପ୍ରଥମ ଅପିଲକୁ, ଯେଉଁଥିରେ ଦଶ ହଜାର ଟଙ୍କାରୁ କମ୍ ମୂଲ୍ୟାୟନ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ, ଶୁଣାଣି ଏବଂ ସମାଧାନ ପାଇଁ ଜଣେ ଜିଲ୍ଲା ବିଚାରପତି କିମ୍ବା ଅତିରିକ୍ତ ଜିଲ୍ଲା ବିଚାରପତିଙ୍କୁ ସ୍ଥାନାନ୍ତର କରାଯାଇପାରିବ କି । ଆହ୍ଲାବାଦର ପ୍ରଥମ ଅତିରିକ୍ତ ଜିଲ୍ଲା ବିଚାରପତି ଏହି ଆବେଦନରେ ପ୍ରଥମ ଉତ୍ତରଦାତା ଅଟନ୍ତି ଏବଂ ଶୁଣାଣିରେ ଓକିଲଙ୍କ ମାଧ୍ୟମରେ ଉପସ୍ଥିତ ହୋଇଥିଲେ । ଅନ୍ୟ ଉତ୍ତରଦାତାମାନେ, ଯେଉଁମାନେ ମୁଖ୍ୟ ଆବେଦନରେ ଉତ୍ତରଦାତା ଥିଲେ, ସେମାନେ ଉପସ୍ଥିତ ହୋଇନାହାନ୍ତି ଏବଂ କ୍ଷତ୍ରିୟ ଏହି ଆବେଦନର ଫଳାଫଳ ପ୍ରତି ଆଗ୍ରହୀ ନୁହଁନ୍ତି ।

ପକ୍ଷମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ବିବାଦରେ ଥିବା ପ୍ରସଙ୍ଗଗୁଡ଼ିକୁ ବାହାରକୁ ଆଣିବା ପାଇଁ ନିମ୍ନଲିଖିତ ତଥ୍ୟଗୁଡ଼ିକ ଉଲ୍ଲେଖ କରିବା ଆବଶ୍ୟକ । କିଛି ସମ୍ପର୍କିତ ଦଫ୍ତରୀ ପାଇଁ ଆବେଦନକାରୀ, ବାଦୀ ଭାବରେ, 26 ଜାନୁଆରୀ, 1949 ରେ ଉତ୍ତରଦାତା ସଂଖ୍ୟା 2 ଏବଂ 3ଙ୍କ ବିରୋଧରେ ମକଦ୍ଦମା ସଂଖ୍ୟା 7/1949 ଦାୟର କରିଥିଲେ । ସେହି ମକଦ୍ଦମା ନଭେମ୍ବର 27, 1951 ରେ ଖାରଜ ହୋଇଥିଲା । ବିଫଳ ହୋଇଥିବା ବାଦୀ ଆହ୍ଲାବାଦ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟରେ ପ୍ରଥମ ଅପିଲ ଦାୟର କରିଥିଲେ, ଏବଂ ଏହାକୁ 1952 ର ପ୍ରଥମ ଅପିଲ ସଂଖ୍ୟା 37 ଥିଲା । ଉପରୋକ୍ତ ପ୍ରଥମ ଅପିଲ

1952 ମସିହା ଫେବୃଆରୀ 8 ତାରିଖ ଠାରୁ, ଯେତେବେଳେ ଏହା ଦାୟର ହୋଇଥିଲା, 1952 ମସିହା ଏପ୍ରିଲ 23 ତାରିଖ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟରେ ବିଚାରାଧୀନ ରହିଥିଲା, ଯେତେବେଳେ ପକ୍ଷମାନଙ୍କୁ ସୂଚିତ କରାଯାଇଥିଲା ଯେ ଏହି ଅପିଲକୁ ଶୁଣାଣି ପାଇଁ ଆହ୍ଲାବାଦ ଜିଲ୍ଲା ବିଚାରପତିଙ୍କ ଅଦାଲତକୁ ସ୍ଥାନାନ୍ତର କରାଯାଇଛି । ଦେଝାନୀ ପ୍ରକ୍ରିୟା ସଂହିତାର ଧାରା 24 (1) (a) ଅନୁଯାୟୀ, ସମ୍ପୃକ୍ତ ପକ୍ଷମାନଙ୍କୁ ନୋଟିସ୍ ନଦେଇ, ବ୍ୟକ୍ତିଗତ କକ୍ଷରେ ମାନ୍ୟବର ମୁଖ୍ୟ ନ୍ୟାୟାଧୀଶ ନିଜ ପ୍ରସ୍ତାବରେ ଏହି ଆଦେଶ ପାରିତ କରିଥିଲେ । ମୁଖ୍ୟ ନ୍ୟାୟାଧୀଶଙ୍କ ଆଦେଶ ଏହି ସର୍ତ୍ତରେ ଅଛି:

"ଏତଦ୍ୱାରା ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦିଆଯାଇଛି ଯେ ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟର ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଅନୁଯାୟୀ ଆହ୍ଲାବାଦ ଜିଲ୍ଲା ବିଚାରପତିଙ୍କ ନ୍ୟାୟାଳୟକୁ ସ୍ଥାନାନ୍ତରିତ ହୋଇଥିବା ତାଲିକାରେ ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇଥିବା ପ୍ରଥମ ଅପିଲଗୁଡ଼ିକ ବର୍ତ୍ତମାନ ସେହି ନ୍ୟାୟାଳୟରୁ ଆହ୍ଲାବାଦର ପ୍ରଥମ ଅତିରିକ୍ତ ଜିଲ୍ଲା ବିଚାରପତିଙ୍କ ନ୍ୟାୟାଳୟକୁ ସ୍ଥାନାନ୍ତରିତ ହୋଇଛି ।"

ସଂଲଗ୍ନ ତାଲିକାରେ ଅନ୍ୟ ଅନେକ ଅପିଲ ସହିତ ବର୍ତ୍ତମାନ ପ୍ରଶ୍ନରେ ଥିବା ଅପିଲ ରହିଛି । ମାନ୍ୟବର ମୁଖ୍ୟ ନ୍ୟାୟାଧୀଶଙ୍କ ଏହି ଆଦେଶ ନିକଟରେ ହୋଇଥିବା ଆଇନ ପ୍ରଣୟନକୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି ପାରିତ ହୋଇଥିବା ପରି ମନେହୁଏ, ଉପରୋକ୍ତ ଅଧିନିୟମ, ଯାହା ବହୁ ସଂଖ୍ୟକ ଅଧିନିୟମରେ ସଂଶୋଧନ କରିଥିଲା, ସେଥି ମଧ୍ୟରୁ ଗୋଟିଏ ହେଉଛି ବଙ୍ଗଳା, ଆଗ୍ରା ଏବଂ ଆସାମ ଦେଝାନୀ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଅଧିନିୟମ (1887 ର ଦ୍ୱାଦଶ) । 'ପାଞ୍ଚ ହଜାର ଟଙ୍କା' ସ୍ଥାନରେ 'ଦଶ ହଜାର ଟଙ୍କା' କୁ ପ୍ରତିସ୍ଥାପିତ କରିବା ପାଇଁ ଧାରା 21, ଉପଧାରା (1) ର ଖଣ୍ଡ (a)କୁ ସଂଶୋଧନ କରାଯାଇଥିଲା, ଯାହାଦ୍ୱାରା ଜିଲ୍ଲା ଅଦାଲତମାନେ ଦଶ ହଜାର ଟଙ୍କା ମୂଲ୍ୟାୟନ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପ୍ରଥମ ଅପିଲ ଗ୍ରହଣ କରିବାକୁ ସକ୍ଷମ ହୋଇଥିଲେ । ଆବେଦନକାରୀ ସେହି ଅଦାଲତରେ ହାଜର ହୋଇଥିଲେ ଏବଂ ଆବେଦନ ଶୁଣାଣି ପାଇଁ ସେହି ନ୍ୟାୟାଳୟର ଅଧିକାରୀତା କ୍ଷେତ୍ର ବିଷୟରେ ପ୍ରାଥମିକ ଆପତ୍ତି ଉଠାଇଥିଲେ । ଅଦାଲତ 31 ମେ, 1962 ରେ ନିଜର ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦ୍ୱାରା ଏହାର ଅଧିକାରୀତା କ୍ଷେତ୍ର ବିଷୟରେ ପ୍ରାଥମିକ ଆପତ୍ତିକୁ ଖାରଜ କରି କହିଛନ୍ତି ଯେ ଏହା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ଆଦେଶ ଉଲ୍ଲଙ୍ଘନ କରିପାରିବ ନାହିଁ ଏବଂ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ପ୍ରତିକାର, ଯଦି କିଛି ଥାଏ, ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟରେ ହିଁ ରହିଛି । ଏହାପରେ ଆବେଦନକାରୀ, ଅପିଲର ନଥି ମାଗିବା ପାଇଁ ଏକ ଉତ୍ପ୍ରେକ୍ଷଣ ଆଜ୍ଞାଦେଶ ଏବଂ ପ୍ରଥମ ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କୁ ଅପିଲ ଶୁଣାଣିରୁ ବାରଣ କରିବା ପାଇଁ ନିଷେଧ ଆଜ୍ଞାଦେଶ ପାଇଁ ସମ୍ବିଧାନର ଅନୁକ୍ଷେପ 226, 227 ଅଧୀନରେ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ

1962

କାମ୍ବୀ ନାରାୟଣ

ବନାମ

ପ୍ରଥମ ଅତିରିକ୍ତ

ଜିଲ୍ଲା ବିଚାରପତି,

ଆହ୍ଲାବାଦ

ମୁଖ୍ୟ ନ୍ୟାୟାଧୀଶ ସିଂହା

ଦ୍ଵାରକ୍ଷ ହୋଇଥିଲେ । ଏହି ଆଜ୍ଞାଦେଶ ଆବେଦନକୁ ସେହି ନ୍ୟାୟାଳୟର ଜଣେ ଏକକ ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତି (ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତି ଦ୍ଵିବେଦୀ) କ୍ଷେତ୍ରରେ ରଖାଯାଇଥିଲା, ଯିଏ *ସରକ୍ତୁଦେଇ ବନାମ ରାମପତି କୁନ୍ତୱାରି*⁽¹⁾ ମାମଲାରେ ସେହି ନ୍ୟାୟାଳୟର ଦୁଇଜଣିଆ ବିଚାରପତିଙ୍କ ଖଣ୍ଡପୀଠର 14 ନଭେମ୍ବର, 1961ର ରାୟକୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି 11 ଜୁଲାଇ, 1962 ରେ ତାଙ୍କ ଆଦେଶ ଦ୍ଵାରା ଅପିଲକୁ ଖାରଜ କରିଦେଇଥିଲେ । ମାନ୍ୟବର ଏକକ ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତି ଯଥାର୍ଥରେ ଦର୍ଶାଇଥିଲେ ଯେ ସେ ଦୁଇଜଣିଆ ବିଚାରପତିଙ୍କ ଖଣ୍ଡପୀଠର ନିର୍ଣ୍ଣୟକୁ ବାଦ୍ ଦେଇପାରିବେନାହିଁ, ଯଦିଓ ଏହି ନିର୍ଣ୍ଣୟକୁ ପୁନର୍ବିଚାର କରିବାର ଆବଶ୍ୟକତା ରହିଛି ବୋଲି ତାଙ୍କ ଉପରେ ଚାପ ପକାଯାଇଥିଲା । ତା'ପରେ ଆବେଦନକାରୀ ଆବେଦନକୁ ପ୍ରାରମ୍ଭରୁ ଖାରଜ କରିଥିବା ବିଦ୍ଵାନ ଏକକ ବିଚାରପତିଙ୍କ ଆଦେଶ ଉପରେ ଏକ ଅପିଲ ଦାୟର କରିଥିଲେ । ସ୍ଵତନ୍ତ୍ର ଦେଖାନୀ ଅପିଲ ସଂଖ୍ୟା 82/1962 ହୋଇଥିବା ଏହି ଅପିଲକୁ 20 ଜୁଲାଇ, 1962 ରେ ତତ୍କାଳ ଖାରଜ କରାଯାଇଥିଲା, ଏହି ଆଧାରରେ ଯେ ଅପିଲରେ ଉଠାଯାଇଥିବା ପ୍ରଶ୍ନ ଉପରୋକ୍ତ ଦୁଇଜଣିଆ ବିଚାରପତିଙ୍କ ଖଣ୍ଡପୀଠର ନିର୍ଣ୍ଣୟ ଦ୍ଵାରା ସମାପ୍ତ ହୋଇଥିଲା । ଦୁଇଜଣିଆ ବିଚାରପତିଙ୍କ ଖଣ୍ଡପୀଠ ଏହି ପ୍ରଶ୍ନକୁ ଏକ ବୃହତ ଖଣ୍ଡପୀଠ ନିକଟକୁ ପଠାଇବାକୁ ମନା କରିଦେଇଥିଲା ଏବଂ ସେହି ନିର୍ଣ୍ଣୟକୁ ଅନୁସରଣ କରିବାକୁ ପସନ୍ଦ କରିଥିଲା । ଆବେଦନକାରୀ ଏହି ଅଦାଲତରେ ଆବେଦନ କରିବା ପାଇଁ ସ୍ଵତନ୍ତ୍ର ଅନୁମତି ପାଇଁ ହାଇକୋର୍ଟଙ୍କ ଦ୍ଵାରକ୍ଷ ହୋଇଥିଲେ ଯାହା ମଞ୍ଜୁର ହୋଇଥିଲା, ଏବଂ ଏହିପରି ଏହି ଅଦାଲତରେ ଅପିଲ ଆସିଛି । ଦୁଇଜଣିଆ ବିଚାରପତିଙ୍କ ଖଣ୍ଡପୀଠ ଦର୍ଶାଇଥିଲେ ଯେ ଯଦିଓ ଏହି ପ୍ରଶ୍ନଟି "*ସରକ୍ତୁଦେଇ ବନାମ ରାମପତି କୁନ୍ତୱାରି*"⁽²⁾ ମାମଲାରେ ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟଦ୍ଵାରା ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଭାବରେ ସମାଧାନ କରାଯାଇଛି", ଏହି ମାମଲାଟି ଆଇନଗତ ଏକ ଗୁରୁତ୍ଵପୂର୍ଣ୍ଣ ପ୍ରଶ୍ନ ସହିତ ଜଡ଼ିତ ଥିଲା ଏବଂ ଏହା ସାଧାରଣ ଗୁରୁତ୍ଵର ବିଷୟ ଥିଲା କାରଣ ଏହିପରି ବହୁ ସଂଖ୍ୟକ ମାମଲା ବିଚାରାଧୀନ ଥିଲା । ସେହି ବିଚାରକୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି ନ୍ୟାୟାଳୟ ସମ୍ବିଧାନର ଅନୁଚ୍ଛେଦ 133 (1) (c) ଅନୁଯାୟୀ ଏହି ପ୍ରମାଣପତ୍ର ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲେ । କୌତୁହଳର ବିଷୟ, ନ୍ୟାୟାଳୟ ଆହ୍ଲାବାଦର ପ୍ରଥମ ଅତିରିକ୍ତ ଜିଲ୍ଲା ବିଚାରପତିଙ୍କ ବିରୋଧରେ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କୁ ଖର୍ଚ୍ଚ ମଞ୍ଜୁର କରିଥିଲେ, ଯିଏକି ସେହି କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନରେ ଉକ୍ତ ନ୍ୟାୟାଳୟରେ ବିରୋଧୀ ପକ୍ଷ ସଂଖ୍ୟା 1 ଥିଲେ ।

(1)1962 All. L. J. 544

(2)1962 All. L. J. 544

ବିବାଦର ମୁଖ୍ୟ ପ୍ରସଙ୍ଗ ଉପରେ ବିଚାର କରିବା ପୂର୍ବରୁ, ଏହା ଉଲ୍ଲେଖ କରିବା ଆବଶ୍ୟକ ଯେ ଏହି ଅଧିନିୟମ ପ୍ରଥମ ଅଧିକ ସଂଖ୍ୟା 60/1955ରେ ଏକ ଦୁଇଜଣିଆ ବିଚାରପତିଙ୍କ ଖଣ୍ଡପୀଠ (ଅଗରୱାଲା ଏବଂ ମୁଲ୍ଲା, ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତିହର) ସମ୍ମୁଖରେ ବିଚାର ପାଇଁ ଆସିଥିଲା ଏବଂ ଏହାର 18 ଫେବୃଆରୀ, 1955 ର ରାୟ *ସିରିଲ୍ ସ୍ୱେଡ୍ସର ବନାମ ଏମ୍. ଏଚ୍. ସ୍ୱେଡ୍ସର*⁽¹⁾ ମାମଲାରେ ସୂଚିତ କରାଯାଇଥିଲା । ମାନ୍ୟବର ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତିମାନେ ମତବ୍ୟକ୍ତ କରିଥିଲେ ଯେ ଅଧିକ କରିବାର ଅଧିକାର କେବଳ ପ୍ରକ୍ରିୟାର ବିଷୟ ନୁହେଁ, ବରଂ ଏକ ମୌଳିକ ଅଧିକାରର ବିଷୟ ଏବଂ ଏକ ନିମ୍ନ ନ୍ୟାୟାଧିକରଣର ନିର୍ଣ୍ଣୟରୁ ଏକ ଉଚ୍ଚତର ନ୍ୟାୟାଧିକରଣକୁ ଅଧିକ କରିବାର ଅଧିକାର ମକଦ୍ଦମା ଦାୟର ହେବା ତାରିଖଠାରୁ ଏକ ନିହିତ ଅଧିକାର ହୋଇଯାଏ । ସେମାନେ ଅଧିନିୟମର ଧାରା 3ର ବ୍ୟବସ୍ଥା ଉପରେ ମଧ୍ୟ ନିର୍ଭର କରିଥିଲେ, ଯାହା ପରବର୍ତ୍ତୀ ସମୟରେ ବିଚାର କରାଯିବ, ଏବଂ ଏହି ଉପସଂହାରରେ ପହଞ୍ଚିଲେ ଯେ ଏହି ଅଧିନିୟମ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହେବା ପୂର୍ବରୁ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟରେ ଅଧିକ କରିବାର ଅଧିକାର ନ୍ୟସ୍ତ ହୋଇଯାଇଥିବାରୁ ଅଧିନିୟମର ବ୍ୟବସ୍ଥା ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଭାବିତ ହୋଇପାରିବ ନାହିଁ, ତେଣୁ, ପୂର୍ବରୁ ଥିବା ଆଇନ ଅନୁଯାୟୀ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟରେ ଥିବା ସମସ୍ତ ଅଧିକ ତଥାପି ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟରେ ରହିବ ଯଦି ଏହି ଅଧିନିୟମ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହେବା ପୂର୍ବରୁ ମକଦ୍ଦମା ଦାୟର କରାଯାଇଥିଲା । ଫଳସ୍ୱରୂପ ସେମାନେ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟରେ ଆବେଦନ କରିବାକୁ ଅନୁମତି ଦେଇଥିଲେ । ସେହି ମାମଲାଟି ଏହି ପ୍ରସ୍ତାବ ପାଇଁ ଏକ ସ୍ପଷ୍ଟ ରାୟ ଯେ ଏହି ଅଧିନିୟମ, ଧାରା 3 (1) ଦ୍ୱାରା, ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟରେ ବିଚାରାଧୀନ ଆବେଦନଗୁଡ଼ିକୁ ଅଧିନିୟମର କାର୍ଯ୍ୟକାରୀତାରୁ ରକ୍ଷା କରିଥିଲା । କିନ୍ତୁ ଏହା ଦେଖାଯାଏ ଯେ ଦଶ ହଜାର ଟଙ୍କା କିମ୍ବା ତା'ଠାରୁ କମ୍ ମୂଲ୍ୟର ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ ସହିତ ଜଡ଼ିତ ବହୁ ସଂଖ୍ୟକ ପ୍ରଥମ ଅଧିକ୍ଷକ ବିଚାରାଧୀନତାକୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଏହି ପ୍ରସଙ୍ଗରେ ପୁନର୍ବିଚାର କରିବାକୁ ଆଗ୍ରହୀ ଥିଲେ, ତେଣୁ ଅନେକ ବିଚାରାଧୀନ ପ୍ରଥମ ଅଧିକ୍ଷକ ପକ୍ଷମାନଙ୍କୁ ନୋଟିସ୍ ଦେଇଥିଲେ ଏବଂ ଏହି ମାମଲାର ନୂତନ ଶୁଣାଣି କରିଥିଲେ । ମୁଖ୍ୟ ନ୍ୟାୟାଧୀଶ ଦେଶାଇ, ଏବଂ ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତି ରାମଭଦ୍ରନଙ୍କୁ ନେଇ ଗଠିତ ଏକ ଖଣ୍ଡପୀଠଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ନ୍ୟାୟାଳୟର ରାୟ ସୁରକ୍ଷାଦେଇ ବନାମ ରାମପତି କୁନ୍ଦାରୀ⁽²⁾ ରେ ସୂଚିତ ହୋଇଛି । ଏଥର ଖଣ୍ଡପୀଠ ସେହି ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟର ପୂର୍ବବର୍ତ୍ତୀ ଦୁଇଜଣିଆ ବିଚାରପତିଙ୍କ

(1) 1955 All. L. J. 307

(2) 1962 All. L. J. 544

1962

କାମ୍ବୋଡିଆ ନ୍ୟାୟାଳୟ

ବନ୍ଦାମ

ପ୍ରଥମ ଅତିରିକ୍ତ

ଜିଲ୍ଲା ବିଚାରପତି,

ଆହାବାଦ

ମୁଖ୍ୟ ନ୍ୟାୟାଧୀଶ ସିଂହା

ଖଣ୍ଡପୀଠ ଠାରୁ ଭିନ୍ନ ଏକ ସିଦ୍ଧାନ୍ତରେ ପହଞ୍ଚିଲେ । ଏହି ନିର୍ଣ୍ଣୟର ସଠିକତାକୁ ଆମ ସମ୍ମୁଖରେ ଆପଣ କରାଯାଇଛି ।

ନିର୍ଣ୍ଣୟର ଗୁଣବତ୍ତା ଉପରେ ବିଚାର କରି, ଏହା ପ୍ରତୀକ୍ଷାମାନ ହୁଏ ଯେ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଆଇନଗତ ସ୍ଥିତିକୁ ସ୍ୱୀକାର କରିଥିଲେ ଯେ ଏହି ଅଧିନିୟମର କୌଣସି ପିଛିଲାକାଳୀନ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ଷମତା ନାହିଁ, ଏବଂ ଏକ ଉଚ୍ଚତର ନ୍ୟାୟାଧିକରଣକୁ ଅପିଲ କରିବାର ଅଧିକାର ଏକ ନିହିତ ଅଧିକାର ଯାହା ମକଦ୍ଦମା କିମ୍ବା କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନର ଦାୟର ତାରିଖରେ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ହୋଇଥାଏ । ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ, ଏହି ବିଷୟକୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି, ଏହି ସ୍ଥିତିକୁ ସ୍ୱୀକାର କରିଥିଲେ ଯେ ଏହି ଅଧିନିୟମ ସତ୍ତ୍ୱେ ସେହି ନ୍ୟାୟାଳୟରେ ବିଚାରାଧୀନ ଆବେଦନକୁ ଏହା ଦ୍ୱାରା ସମାଧାନ କରାଯାଇପାରିବ । କିନ୍ତୁ ଏହାଙ୍କ ମତ ଥିଲା ଯେ ଏହି ଅଧିନିୟମ ଦେଖାନୀ ପ୍ରକ୍ରିୟା ସଂହିତାର ଧାରା 24ର ବ୍ୟବସ୍ଥାଗୁଡ଼ିକୁ ସଂଶୋଧନ କରିବାର ପ୍ରଭାବ ପକାଇବ ନାହିଁ, ଯାହା ଅଧୀନରେ "ଜଣେ ମକଦ୍ଦମାକାରୀଙ୍କ ଅପିଲ କରିବାର ଅଧିକାର ସର୍ବଦା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟର ଧାରା 24 ଅଧୀନରେ ଏହାକୁ ସ୍ଥାନାନ୍ତର କରିବାର ଅଧିକାରର ବଶବର୍ତ୍ତୀ ଅଟେ ।" ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଆହୁରି ମଧ୍ୟ ମତବ୍ୟକ୍ତ କରିଥିଲେ ଯେ ଏକ ମାମଲାକୁ ଏକ ସକ୍ଷମ ନ୍ୟାୟାଳୟକୁ ସ୍ଥାନାନ୍ତର କରିବା ପାଇଁ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟର ଏହି ପ୍ରମୁଖ କ୍ଷମତା ଏକ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଦ୍ୱାରା ମାମଲା ବିଚାର କରିବାର ପକ୍ଷର ଅଧିକାରକୁ କ୍ଷୁର୍ଣ୍ଣ କରେ । ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଯଥାର୍ଥରେ ଏହି ପ୍ରଶ୍ନ ଉଠାଇଥିଲେ ଯେ ଜିଲ୍ଲା ବିଚାରପତି କିମ୍ବା ଅତିରିକ୍ତ ଜିଲ୍ଲା ବିଚାରପତିମାନେ ସେମାନଙ୍କ ସମ୍ମୁଖରେ ଥିବା ଭଳି ମାମଲାଗୁଡ଼ିକର ସମାଧାନ କରିବା ପାଇଁ ସକ୍ଷମ କି? ଏହିପରି ସଠିକ୍ ଭାବରେ ଉପସ୍ଥାପିତ ହୋଇଥିବା ପ୍ରଶ୍ନର ଭୁଲ ଉତ୍ତର ଏହି ମତବାଦ ଉପରେ ନିର୍ଭର କରି ଦିଆଯାଇଛି ଯେ ଏକ ମାମଲା ନିଜଠାରୁ ଅନ୍ୟ କୋର୍ଟକୁ କିମ୍ବା ଗୋଟିଏ କୋର୍ଟରୁ ଅନ୍ୟ କୋର୍ଟକୁ ସ୍ଥାନାନ୍ତର କରିବାର ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟର ଅଧିକାର ଏକ ପକ୍ଷର ଏକ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ କୋର୍ଟ ଦ୍ୱାରା ଏହାର ମାମଲା ସ୍ଥଳ କରିବାର ଅଧିକାରକୁ ଅତିକ୍ରମ କରେ । ଫଳତଃ, ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଏହି ମତ ପୋଷଣ କରିଥିଲେ ଯେ ଏହି ଅଧିନିୟମ ଲାଗୁ ହେବା ପରେ, ଦଶ ହଜାର ଟଙ୍କା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ମୂଲ୍ୟାୟନ ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ଆବେଦନଗୁଡ଼ିକ ଜିଲ୍ଲା ବିଚାରପତି କିମ୍ବା ଅତିରିକ୍ତ ଜିଲ୍ଲା ବିଚାରପତିଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ସମାଧାନ କରାଯାଇପାରିବ, ଏବଂ ତେଣୁ, ସେମାନେ ସେଗୁଡ଼ିକ ସହିତ କାରବାର କରିବାକୁ ସକ୍ଷମ ଥିଲେ, ଯଦିଓ ମକଦ୍ଦମାର ନିର୍ଣ୍ଣୟ ତାରିଖକୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି ଯେଉଁ ତାରିଖରେ ସେଗୁଡ଼ିକ ଦାୟର କରାଯାଇଥିଲା ସେହି ତାରିଖରେ ସେହି ନ୍ୟାୟାଳୟମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଏପରି ଅପିଲ ଗୁଡ଼ିକୁ ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇ ପାରି ନଥାନ୍ତା । ନ୍ୟାୟାଳୟ

ଆହୁରି ମଧ୍ୟ କହିଛନ୍ତି ଯେ ଏହି ଅଧିନିୟମକୁ ପିଛିଲା ପ୍ରଭାବ ଦିଆଯାଇଛି କି ନାହିଁ ତାହା ବିଚାର କରିବା ଅପ୍ରାସଙ୍ଗିକ । ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଏହି ତଥ୍ୟ ଉପରେ ଗୁରୁତ୍ୱାରୋପ କରିଥିଲେ ଯେ ସେମାନଙ୍କ ସମ୍ମୁଖରେ ଥିବା ଭଳି ଆବେଦନଗୁଡ଼ିକ ଅଧିନିୟମର ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅନୁଯାୟୀ ନୁହେଁ, ବରଂ ଦେଖାନୀ କାର୍ଯ୍ୟବିଧି ସଂହିତାର ଧାରା 24 ଅନୁଯାୟୀ ଜିଲ୍ଲା ଅଦାଲତକୁ ସ୍ଥାନାନ୍ତର କରାଯାଇଛି । ଏହି ପରିପ୍ରେକ୍ଷୀରେ, ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ନିମ୍ନଲିଖିତ ମତବ୍ୟ ଦେବାକୁ ଅଗ୍ରସର ହୋଇଥିଲେ:

"ଏହା ଯଥେଷ୍ଟ ଯେ ଯୁ. ପି. ସଂଶୋଧନ ଅଧିନିୟମରେ କୌଣସି ବ୍ୟବସ୍ଥା ନାହିଁ ଯାହା ସି.ପି.ସି.ର ଧାରା 24 ଅଧୀନରେ ଅପିଲ ସ୍ଥାନାନ୍ତର କରିବାର ଆମର କ୍ଷମତାକୁ ଛଡ଼ାଇ ନେଉଛି, କିମ୍ବା କୌଣସି ବ୍ୟବସ୍ଥା ନାହିଁ ଯେଉଁଥିରେ କୁହାଯାଇଛି ଯେ ଜିଲ୍ଲା ବିଚାରପତିମାନେ ଏହାର କାର୍ଯ୍ୟକାରିତା ପୂର୍ବରୁ ସ୍ଥାପିତ ମକଦ୍ଦମାଗୁଡ଼ିକରୁ ଉତ୍ପନ୍ନ ଅପିଲ ର ଶୁଣାଣି କରିବାକୁ ସକ୍ଷମ ନୁହଁନ୍ତି । ଅଧିନିୟମର ଧାରା 3 ର ବ୍ୟବସ୍ଥାରେ ଏପରି କିଛି ନାହିଁ ଯାହା ଜିଲ୍ଲା ବିଚାରପତିମାନଙ୍କୁ ସେମାନଙ୍କ ଶୁଣାଣି ପାଇଁ ଅକ୍ଷମ କରିବ । ଉପଧାରା (1) ପ୍ରବର୍ତ୍ତନ ପୂର୍ବରୁ ଅର୍ଜିତ ଅଧିକାରକୁ ସଂରକ୍ଷିତ ରଖେ, କିନ୍ତୁ ଯେପରି ଆମେ ପୂର୍ବରୁ ବ୍ୟାଖ୍ୟା କରିଛୁ, ଯଦି ଅପିଲ ପାଇଁ ପକ୍ଷଗୁଡ଼ିକର ଅଧିକାର ପ୍ରଭାବିତ ହୁଏ, ତେବେ ଏହା ଆମର କୌଣସି ବ୍ୟବସ୍ଥା କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରିବା କାରଣରୁ ନୁହେଁ, ବରଂ ସି. ପି. ସି.ର ଧାରା 24 ଅନୁଯାୟୀ ଆମର କ୍ଷମତା ପ୍ରୟୋଗ କରିବା କାରଣରୁ ହୋଇଥାଏ ।"

ସର୍ବୋପରି, ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଅଧିନିୟମର ଧାରା 3 (1) ର ବ୍ୟବସ୍ଥାଗୁଡ଼ିକୁ ବ୍ୟାଖ୍ୟା କରିବାରେ ନିଜକୁ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଭାବେ ଭୁଲ ଦିଗରେ ନେଇଛନ୍ତି, ଯାହା ଏହି ମାମଲାକୁ ପରିଚାଳନା କରିବ । ସେହି ଧାରା ନିମ୍ନରେ ଦିଆଗଲା:

"ଏହି ଅଧିନିୟମ ଦ୍ୱାରା କରାଯାଇଥିବା କୌଣସି ସଂଶୋଧନ ପୂର୍ବରୁ କରାଯାଇଥିବା କିମ୍ବା ଭୋଗିଥିବା କୌଣସି କାର୍ଯ୍ୟର ବୈଧତା, ଅବୈଧତା, ପ୍ରଭାବ କିମ୍ବା ପରିଣାମକୁ ପ୍ରଭାବିତ କରିବ ନାହିଁ, କିମ୍ବା ପୂର୍ବରୁ ଅର୍ଜିତ, ପ୍ରାପ୍ତ କିମ୍ବା ଉପାର୍ଜିତ କୌଣସି ଅଧିକାର, ମାଲିକାନା, ଅନୁଗ୍ରହ କିମ୍ବା ଦାୟିତ୍ୱ କିମ୍ବା କୌଣସି ରଣ, ତିକ୍ତି, ଦାୟିତ୍ୱ କିମ୍ବା ପୂର୍ବରୁ ପ୍ରୟୋଗ କରାଯାଇଥିବା କୌଣସି ଅଧିକାରିତାରୁ କିମ୍ବା ସେଥିରୁ କୌଣସି ନିର୍ବାହ କରିବା କିମ୍ବା ନିଷ୍ପାଦନକୁ ପ୍ରଭାବିତ କରିବ ନାହିଁ ଏବଂ ଏହି ଅଧିନିୟମ ଆରମ୍ଭ ହେବା ପୂର୍ବରୁ କୌଣସି ନ୍ୟାୟାଳୟରେ ସ୍ଥାପିତ କିମ୍ବା ଆରମ୍ଭ ହୋଇଥିବା କୌଣସି କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ, ଏଠାରେ

1962

କାନ୍ଥା ନାରାୟଣ

ବନାମ

ପ୍ରଥମ ଅତିରିକ୍ତ

ଜିଲ୍ଲା ବିଚାରପତି,

ଆହ୍ଲାବାଦ

ମୁଖ୍ୟ ନ୍ୟାୟାଧୀଶ ସିଂହା

କରାଯାଇଥିବା କୌଣସି ସଂଶୋଧନ ସତ୍ତ୍ୱେ, ସେହି ନ୍ୟାୟାଳୟ ଦ୍ୱାରା ଶୁଣାଣି ଏବଂ ନିଷ୍ପତ୍ତି ଜାରି ରହିବ ।"

ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଏହି ଶବ୍ଦଗୁଡ଼ିକୁ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରିନାହାନ୍ତି "ଏହି ଅଧିନିୟମ ଆରମ୍ଭ ହେବା ପୂର୍ବରୁ କୌଣସି ନ୍ୟାୟାଳୟରେ ଦାୟର ହୋଇଥିବା କିମ୍ବା ଆରମ୍ଭ ହୋଇଥିବା କୌଣସି କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ, ଏଠାରେ କରାଯାଇଥିବା କୌଣସି ସଂଶୋଧନ ସତ୍ତ୍ୱେ, ସେହି ନ୍ୟାୟାଳୟ ଦ୍ୱାରା ଶୁଣାଣି ଏବଂ ନିଷ୍ପତ୍ତି ଜାରି ରହିବ" । ବର୍ତ୍ତମାନ, ଅଧିନିୟମର ଧାରା 3 (1) ରେ ଉଦ୍ଧୃତ ଶବ୍ଦଗୁଡ଼ିକୁ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ପ୍ରଭାବ ଦେଇ, ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଏବଂ କେବଳ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ତାଙ୍କ ସମ୍ମୁଖରେ ବିଚାରାଧୀନ ଆବେଦନଗୁଡ଼ିକର ଶୁଣାଣି ଏବଂ ନିଷ୍ପତ୍ତି ନେବାକୁ ସକ୍ଷମ ହେବେ । ଅନ୍ୟ ଅର୍ଥରେ, ଜିଲ୍ଲା ନ୍ୟାୟାଳୟମାନେ ଅହିପରି ଅପିଲଗୁଡ଼ିକର ଶୁଣାଣି କରିବା ପାଇଁ ସକ୍ଷମ ନଥିଲେ, ଏବଂ ସେଥିପାଇଁ, ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ସେହି ଅପିଲଗୁଡ଼ିକୁ ଜିଲ୍ଲା ବିଚାରପତି କିମ୍ବା ଅତିରିକ୍ତ ଜିଲ୍ଲା ବିଚାରପତିଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଶୁଣାଣି ପାଇଁ ସ୍ଥାନାନ୍ତର କରିପାରିନଥାନ୍ତେ, ଯେହେତୁ ଧାରା 24 ରେ କୁହାଯାଇଛି ଯେ ଯେଉଁ ନ୍ୟାୟାଳୟକୁ ମକଦ୍ଦମା କିମ୍ବା ଅପିଲ କିମ୍ବା ଅନ୍ୟାନ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ସ୍ଥାନାନ୍ତରିତ ହୋଇଛି, ସେହି ନ୍ୟାୟାଳୟ ଏହାର ବିଚାର କିମ୍ବା ସମାଧାନ କରିବାକୁ ସକ୍ଷମ ହେବା ଉଚିତ । ଯେଉଁ ତାରିଖରେ ଉକ୍ତ ଆବେଦନଟି ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟରେ ଦାୟର କରାଯାଇଥିଲା, ସେହି ତାରିଖରେ ଜିଲ୍ଲା ଅଦାଲତ ଏପରି ଏକ ମାମଲାର ଶୁଣାଣି କରିବା ପାଇଁ ସକ୍ଷମ ନଥିଲେ । ଉପରୋକ୍ତ ଦେଖାନୀ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଅଧିନିୟମର ଧାରା 21ର ସଂଶୋଧନ ଆଧାରରେ ଏପରି ମାମଲାଗୁଡ଼ିକର ଶୁଣାଣି କରିବା ପାଇଁ ସେହି ନ୍ୟାୟାଳୟଗୁଡ଼ିକର କ୍ଷମତା ସୃଷ୍ଟି ହୋଇଥାଏ । ଆମେ ଏଠାରେ ଏହି ପ୍ରଶ୍ନ ସହିତ ଜଡ଼ିତ ନୁହଁ ଯେ ଧାରା 3 (1) ଦ୍ୱାରା ପ୍ରବର୍ତ୍ତିତ ଧାରା ପରି ଏକ ସଞ୍ଚୟ ଧାରା ନଥିଲେ, ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଦେଖାନୀ କାର୍ଯ୍ୟବିଧି ସଂହିତାର ଧାରା 24 ର ଆଶ୍ରୟ ନେବା ଠିକ୍ ହୋଇଥାନ୍ତା କି? କିନ୍ତୁ ଅଧିନିୟମର ଧାରା 3 (1) କୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି, ଏହା କହିବା ଅସମ୍ଭବ ଯେ ଏହି ଅଧିନିୟମ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହେବା ପୂର୍ବରୁ ନିଷ୍ପତ୍ତି ନିଆଯାଇଥିବା ମକଦ୍ଦମାଗୁଡ଼ିକରେ ଦଶ ହଜାର ଟଙ୍କା କିମ୍ବା ତା'ଠାରୁ କମ୍ ମୂଲ୍ୟର ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ଅପିଲ ର ଶୁଣାଣି କରିବା ପାଇଁ ଜିଲ୍ଲା ଅଦାଲତମାନେ ସକ୍ଷମ ଥିଲେ, ଏବଂ ଯେଉଁଗୁଡ଼ିକରୁ ଅପିଲ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟରେ ବିଚାରାଧୀନ ଥିଲା ।

ସଂଶୋଧିତ ଅଧିନିୟମ ଘୋଷିତ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଏବଂ କାରଣକୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି ଉକ୍ତ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଏହି ଉପସଂହାର ଉପନୀତ ହୋଇଥିଲେ । ବାସ୍ତବରେ, ଉକ୍ତ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଏବଂ କାରଣର ବିବରଣରୁ ନିମ୍ନଲିଖିତ ଉଦ୍ଦୃଷ୍ଟି ଉପରେ ନିର୍ଭର କରିଛନ୍ତି:

"ଉକ୍ତ ନ୍ୟାୟାଳୟରେ କାର୍ଯ୍ୟର ପରିମାଣ ହ୍ରାସ କରିବା ଏବଂ ଅପିଲଗୁଡ଼ିକର ଦ୍ଵିତୀୟ ସମାଧାନ ସୁନିଶ୍ଚିତ କରିବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ, ବେଙ୍ଗଲ, ଆଗ୍ରା ଏବଂ ଆସାମ ଦେଝାନୀ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଅଧିନିୟମ, 1887ରେ ସଂଶୋଧନ କରାଯିବାର ପ୍ରସ୍ତାବ ରହିଛି, ଯାହାଦ୍ଵାରା ମାମଲାଗୁଡ଼ିକରେ ଅପିଲ୍ ର ପରିମାଣ 5, 000/- ଟଙ୍କାରୁ 10, 000/- ଟଙ୍କା ମୂଲ୍ୟାୟନର ଶୁଣାଣି ଜିଲ୍ଲା ବିଚାରପତିଙ୍କ ଦ୍ଵାରା କରାଯାଇପାରିବ" ।

ଯେପରି ଉକ୍ତ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଦର୍ଶାଇଛନ୍ତି, ଏହା ସତ୍ୟ ଯେ ଏହି ସଂଶୋଧନ ପଛରେ ଥିବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଉକ୍ତ ନ୍ୟାୟାଳୟକୁ ଆଶ୍ଵସ୍ତି ଦେବା ଥିଲା । କିନ୍ତୁ ଉକ୍ତ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଭାବିବାରେ ତ୍ରୁଟି କରିଥିଲେ ଯେ ବିଧାନମଣ୍ଡଳ ଆଇନରେ ସଂଶୋଧନ କରିଛି କାରଣ "ତୁରନ୍ତ ପ୍ରତିକାର ଆବଶ୍ୟକ ଥିଲା ।" ସଂଶୋଧନକାରୀ ଆଇନ ହୁଏତ ଏହି ଅଧିନିୟମ ଆରମ୍ଭ ହେବା ପରେ ଦାୟର ହେବାକୁ ଥିବା ଅପିଲ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଉକ୍ତ ନ୍ୟାୟାଳୟକୁ ଆଶ୍ଵସ୍ତି ପ୍ରଦାନ କରିଥାଇପାରେ, କିନ୍ତୁ ଏହା ବିଚାରାଧୀନ ପ୍ରଥମ ଅପିଲ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ସେହି ନ୍ୟାୟାଳୟକୁ ଆବଶ୍ୟକ ଆଶ୍ଵସ୍ତି ପ୍ରଦାନ କରିନଥିଲା । ଧାରା 3 (1) ର ବ୍ୟବସ୍ଥାଗୁଡ଼ିକର ଏକ ସରଳ ପଠନରେ, ଏହା ସ୍ପଷ୍ଟ ଯେ ବିଧାନମଣ୍ଡଳ ସେହି ଅତି ଆବଶ୍ୟକ ଆଶ୍ଵସ୍ତି ତତକ୍ଷଣାତ୍ ପ୍ରଦାନ କରିନଥିଲେ । ଯଦି ଏହା ଏପରି କରିବାକୁ ଚାହୁଁଥିଲେ, ତେବେ ଏହା ଧାରା 3 (1)ରେ ବ୍ୟବହୃତ ଶବ୍ଦ ଦ୍ଵାରା ଏହାର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟକୁ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରିବାରେ ବିଫଳ ହୋଇଛନ୍ତି ।

ଉକ୍ତ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଆଇନଗତ ସ୍ଥିତି ବିଷୟରେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଅବଗତ ଥିଲେ ଯେ ଜିଲ୍ଲା ବିଚାରପତିମାନେ କେବଳ ଉକ୍ତ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଦ୍ଵାରା ସ୍ଥାନାନ୍ତର ଉପରେ ଏହିପରି ଆବେଦନଗୁଡ଼ିକର ଶୁଣାଣି କରିପାରିବେ, କାରଣ ସେମାନେ ଶୁଣାଣି ଏବଂ ସମାଧାନ କରିବାକୁ ସକ୍ଷମ । କିନ୍ତୁ ଏହାର ସିଦ୍ଧାନ୍ତ ଯେ ଏହି ଅଧିନିୟମ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହେବା ତାରିଖରେ ଏପରି ଦକ୍ଷତା ଥିଲା, ତାହା ଠିକ୍ ନଥିଲା କାରଣ ଏହା ଧାରା 3 (1) ର ଶେଷ ଶବ୍ଦଗୁଡ଼ିକୁ ଅଣଦେଖା କରିଥିଲା ।

ଉପରୋକ୍ତ କାରଣଗୁଡ଼ିକ ପାଇଁ, ଏହା ବିଚାର କରାଯିବା ଉଚିତ ଯେ ଉକ୍ତ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଆଇନଗତ ସ୍ଥିତି ବିଷୟରେ ସଠିକ୍ ଦୃଷ୍ଟିକୋଣ ଗ୍ରହଣ କରିନଥିଲେ । ତଦନୁସାରେ ଅପିଲକୁ

1962

ଲକ୍ଷ୍ମୀ ନାରାୟଣ

ବନ୍ଦ୍ୟା

ପ୍ରଥମ ଅତିରିକ୍ତ

ଜିଲ୍ଲା ବିଚାରପତି,

ଆହ୍ଲାବାଦ

ମୁଖ୍ୟ ନ୍ୟାୟାଧୀଶ ସିଂହା

ସ୍ୱୀକାର କରାଯାଇଛି ଏବଂ ଅପିଲକୁ ଜିଲ୍ଲା ବିଚାରପତି କିମ୍ବା ଅତିରିକ୍ତ ଜିଲ୍ଲା ବିଚାରପତିଙ୍କ ନିକଟକୁ ସ୍ଥାନାନ୍ତର କରିବା ଲାଗି ଉକ୍ତ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ଆଦେଶକୁ ବାତିଲ କରିଦିଆଯାଇଛି । ଏହା ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦିଆଯାଇଛି ଯେ ଏହାର ବିପରୀତ କୌଣସି ଆଇନର ଅନୁପସ୍ଥିତିରେ ଉକ୍ତ ନ୍ୟାୟାଳୟ ନିଜେ ଏହି ଅପିଲ ଶୁଣାଣି କରିବେ । ଖର୍ଚ୍ଚ ବିଷୟରେ କୌଣସି ଆଦେଶ ରହିବ ନାହିଁ, କାରଣ ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟରେ ଏବଂ ନିମ୍ନରେ ମୁଖ୍ୟ ଉତ୍ତରଦାତା ନିଜେ ଏକ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଥିଲେ, ଏବଂ ସାଧାରଣତଃ ଏକ ନ୍ୟାୟାଳୟ ବିରୁଦ୍ଧରେ କୌଣସି ଖର୍ଚ୍ଚ ମଞ୍ଜୁର କରାଯାଏ ନାହିଁ ।

ଅପିଲକୁ ଅନୁମତି ଦିଆଗଲା ।

ଅସ୍ୱୀକରଣ

"ଉପଭାଷାରେ ଅନୁବାଦିତ ରାୟ କେବଳ ମକଦ୍ଦମାରେ ପକ୍ଷଭୁକ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କର ସୀମିତ ବ୍ୟବହାର ଏବଂ ତାଙ୍କ ଆଞ୍ଚଳିକ ଭାଷାରେ ବୋଧଗମ୍ୟ ହେବା ନିମନ୍ତେ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଏବଂ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ଏହା ବ୍ୟବହାର କରାଯାଇନପାରେ । ସମସ୍ତ ବ୍ୟବହାରିକ ଏବଂ ସରକାରୀ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ରାୟର ଇଂରାଜୀ ସଂସ୍କରଣଟି ପ୍ରାମାଣିକ ବିବେଚିତ ହେବ ଏବଂ ସମସ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟାଦ୍ୱୟନ ଏବଂ ନିଷ୍ପାଦନ ନିମନ୍ତେ ଏହା ଉପଯୁକ୍ତ ବିବେଚିତ ହେବ ।"

ଭାଷାନ୍ତର:

ସୁବୋଧ ରାଉତ,

ଉପବିଭାଗ ଅଧିକାରୀ (ଅନୁବାଦ),

ଓଡ଼ିଶା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ, କଟକ ।